

Gestlaste  
Tasku-  
Laulik.

Teine jagu.

Kõige ilusamad wäljaotsitud laulud.



Tallinnas.

Trükitud H. Mathiesen'i kirjadega.

1886.

A. 7934



Gestlaste

# Tasku-Laulik.

Tõine jagu.

Motto: Kus lauldak', aset võta ja,  
Ei kurjal laulud õnnista!

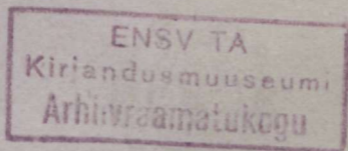


Tallinnas.

Trükitud H. Mathiejen'i kirjadega.

1886.

Дозволено Цензурою.  
Дерптъ, 19. Іюня 1886 года.



78729

## 1. Isamaa laul.

Nüüd laulgem, sõbrad, rõõmuga  
Üht ilusamat laulu:

See laul on meie isamaa,  
Kust kõik nüüd rõõmu tundku.

S'ust isamaa on lauluud ka  
Jo wanast Eesti rahwas,  
Kui prii weel oli meie maa, —  
Nüüd olgem ka nii wahwas.

Sest parem aeg meil' kätte saand  
Nüüd kalli Keisri läbi,  
Kes rasked orjust lõpetand  
Ja saatnud meile abi.

Nüüd on meil koolid, kirjad käes  
Ja õigus igapidi;  
Nüüd õppida wõib igamees,  
Mis enne ärakeeldi.

Küll aega mööda paraneb  
Weel enam Eesti elu,  
Mei' Keiser, kes meid armastab —  
Tal' olgu tuhat tänu.

Sest iga õige Gesti mees  
 Müüd kallist Reifert kiitku,  
 Ja igas auusais seltsides  
 Ka rõõmsast aega wiitku.

## 2. Laulge Gesti neindele.

Oh laulge Gesti neiudel'  
 Ja neile auu andke,  
 Neid kiitku peiud teie feel  
 Ja südames neid kandke.  
 Gesti neiud, Gesti neiud õits'gu, elagu!

Need õrnad taewa õilmed on  
 Siin tühjas elu waewas,  
 Ka nendelt tuleb meie õn,  
 Neid andis meile taewas.  
 Gesti neiud j. n. e.

Neid armsaks, kalliks pidada,  
 Tseb auu noorte meestel',  
 Sest laulge kandli mänguga  
 Neil', kena Gewa lastel':  
 Gesti neiud j. n. e.

Neil sinifilmad säravad  
 Täis armastuse tulest

Ja nende palged punawad,  
 Kui päife tõuseb unest.  
 Gesti neiud j. n. e.

N'ad rõõmu pärjad palmiwad,  
 Kui meil on muret, kurbtust,  
 Ja pärja sisse sõlmiwad  
 N'ad armastust ja triudust.  
 Gesti neiud j. n. e.

Seepärast meie kohus on  
 Meid kätte peal siin kanda,  
 Meist tuleb meile elu õn,  
 Meid wiivad rahu-randa.  
 Gesti neiud, Gesti neiud õits'gu, elagu!

### 3. Prundi fiitus.

Ma pruudike istub seal tammepuu all,  
 Ma istun ta kõrwas, see rõõmu teeb t'al,  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!  
 Ma istun ta kõrwas, see rõõmu teeb t'al.

Kui armas on kuulda ta lauluheal mull'!  
 See warasta' südand wõib mul, kui ka sul.  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!  
 See warasta' südand wõib mul, kui ka sul.

Ta mängib ja laulab, kät pakub mull' ka,  
 Ta kinkis mull' südand, kust õnne sain ma.  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!

Ta kinkis mull' südand, kust õnne sain ma.

Ta hakkas mull' kaela ja andis mull' suud,  
 Mis ilmas wõin tahta weel paremad muud?!  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!

Mis ilmas wõin tahta weel paremad muud?!

Müüd olen ma mees, et fiita wõin tõest,  
 Et minul on Anna, kes armastab truust.  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!

Et minul on Anna, kes armastab truust.

Mis Anna mind käsib, siis seda ma teen,  
 Ja meest' ta armastust ifka ma näen.  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!

Ja meest' ta armastust ifka ma näen.

Oh Anna, oh Anna! ja armastad mind,  
 Oh tuife! mina armastan sind!  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!  
 Oh tuife! mina armastan sind!

Müüd olen ma rõõmus ja hõiskan: hurraa!  
 Mul on jo üks pruut, keda armastan ma;  
 Widirallallallaa, widirallallallaa!

Mul on jo üks pruut, keda armastan ma.

## 4. Petis noormees.

Mets kohiseb ja pilved jookswad ruttu,  
Üks neitsit istub jõe kalda peal.

Ei kuule laened tema kaeb'jad nuttu,  
Ta istub süda öösel üksi seal.

Mis on see häda, mis ta südant waevab?  
Ja t'ale nõnda palju kurbtust teeb!

Et käsfi ringutes ta seda kaebab,  
Ja lõhkedes ta süda rindus lööb!

Ta hüüab meele ärabeitmisega,  
Et metsast kõlab tagasi ta heal:

„Mis on need lilled oma viedega,

„Mis on mul armas weel siin ilma peal?“

„Mo kõigekallim selle hädaorus,

„Mo armas peig' on mahajätnud mind,

„Kus on mo neitsi auu ja kõik mo lootus,

„Mis on see palk, et armastasin sind?“

Ta taewa karwa filmist lõppemata  
Nüüd wool'wad walusalt küll pisarad;

M'ad aitwad tema valu fergitada,

Ja on kui roosil kaste ülewelt.

Sest nimeta, mis kastab eluweega

Üht jüband peale kadund armastust?

Ja täidab teda uue lootusega,

Et rõõmu laulud helisewat suust.



Et pisarad küll mööda palet jookswad,  
 Ei too n'ad tagasi sull armastust,  
 Ja siiski tema walu kaebtus jäewad  
 Sull' troostiks, mälestuseks igawest.

### 5. Ennetundmine.

Ei tea, mis tähendab see,  
 Ei süda rahule järe,  
 Üks ennemuistne jut mul  
 Ei lähe meelest ä':

Kui õhtu kõik jo waitnend,  
 Ei kuulda ükski heal  
 Ja jõgi eha walges  
 Kui werest punab weel:

Üks kena neitji istub  
 Siis kõrge kalda peal,  
 Kuldkammiga oma juuksid  
 Ta jueb lauldes seal.

See laul kui tormi mürin,  
 Kui tuule lõhuke siis,  
 Sell laulul imeline  
 Ja wäga wägew wiis.

Waat', lootsihus istub ja mõtleb,  
 Ja muretseb poisike,

Ei näe ta kiwi rinku,  
Näeb üksi ülesse.

Ja enne kui ta märkab  
Jo põhja läinud ta,  
Ja seda petis teinud  
Näf oma lauluga.

—31—

## 6. Sõrmus.

Seal kus laine igaweste  
Kohab rannal rahuta,  
Ja kuuwalge tafafeste  
Dösel paistab üle maa.  
Seal kus roosi põesa wilus  
Laisalt puhkab Türklane,  
Nõianeitsi noor ja ilus,  
Andis mulle sõrmukse.

„Wõta“, ütles suud mull' andes,  
Kainis armas neiuke,  
Seda armumärki kandes  
Saad ja suure wõimuse.  
Ei küll pitka noorust maitse  
Sina selle wõimu seest,  
Ei ta igawest sind kaitse  
Kurbtuse ja mure eest.

Wara, rikkust ta ei anna,  
 Auu ei kuulust nime ka,  
 Läbi lainte sind ei kanna,  
 Sõas sind ei kaitse ta,  
 Ta ei anna sulle wõitu,  
 Kui sind piirab waenlane,  
 Ta ei paku sulle sõitu,  
 Külmaft põhjast lõunale.

Aga kui fõrd kurjal tunnil  
 Petab film sind himuga,  
 Annab kawaluft sunnil  
 Meiu suud sull' armuta,  
 Kui sind mõtlemata sammul  
 Himu petab truuduseft,  
 Siis mo sõrmus imerammul  
 Peastab sind ta wõrkudeft.

B—r.

## 7. Rinaldiini.

Raugel suure metsa põhjas,  
 Warjul waike kooa sees,  
 Rinaldiini rahul puhkas,  
 Noosa seisib jo ta ees.

Hüüdis pehmelt: „Rinaldiini!  
 Rinaldiini kuule mind!

Päike on jo ammu kõrges —  
Tõuse — mehed ootwad sind.“

Rööwel ärkas rõõmsal naerul,  
Hüüdis: „Tere homikut!“  
Hakkas kaela, suurel armul  
Andis abikaasjal juud.

Wäljas kuuldi waenu kõra,  
Walju koerde haukumist;  
Kõigist oli kuulda ära,  
Et neil sõtta seadimist.

Rinaldiini sõvariistul  
Astus nende kessele:  
„Tere, tere! miks nii rutul?  
Mis on juhtund? — rääkige.“

„Meie waenlased on tulnud,  
Jo neil lootus võita meid!  
Waata, waata, juba paistwad,  
Tulge, ei 'me kardada teid'!“

„Surm ehk võit, teist peab saama,“  
Rööwliid hulgal karjusid,  
Mäed ja orud kostsid wasta —  
Juba püssid paukusid.

Küll n'ad lastsid, küll n'ad torf'sid,  
Küll n'ad mõegul raiusid,  
Siiski wiimselt võerad võitsid —  
Werejad woolasid.

Rinaldiini jisse piir'ti,  
Siiski peastis nahka weel:  
Waenlastest ta raius läbi  
Jooksis paksu metsasse.

Seal ta wanas kaljulossjis  
Leidis kaitf'mist, armastust  
Armja Koosakeje jeltsis. —  
'Polnud hirmu waenlastest.

Rinaldiini kawal rööwel,  
Kooja meelest armas mees;  
Wäljas rööwli tööl küll fange,  
Kodu elab armu sees.

## 8. Lahkudes.

Sind hoitku Jumal armuke,  
Kui lahkun mina s'ust!  
Sa ära liiast kurwasta,  
Et mind ei enam näe;  
End waifista, end waifista,  
Kui siida wõtab kaebada,  
Ja mõtle jeda alati,  
Et see on taewa tahtmine.

Ka oksast lahkeb leheke  
Ja wäljalt õieke,

Ja tuul käib üle mere maa,  
 Ei võta puhata.  
 See on ju nende loodud sund,  
 Siin igaweste ilma peal;  
 Sest waga süda rahul jäe,  
 Et see on taewa tahtmine.  
 Ja kui kord tuleb kewade,  
 Ja linnud tagasi,  
 Mii jõuab ka kord tunnife,  
 Kus tulen minagi.  
 Sest ära ennast kurwasta,  
 Ma loodan seda kindlast ka  
 Ja mõtlen waimus alati,  
 Et see on taewa tahtmine.

## 9. Kurwa meele jahutusjeks.

Lilled teele korjage,  
 Unustage waewa,  
 Ühte sõrme pikkuse  
 Anti eluks aega;  
 Täna suudab tantsimist  
 Poisile weel nõnda,  
 Juba homme surmu rist  
 Näitab tema hauda.

Meiu läheb röömuga  
 Põulataja ette,  
 Enne õhtu-kastet ta  
 Pangeb surma kätte;  
 Saadke mured tuulesse,  
 Nutma ärge jäege,  
 Meiegi siit läheme,  
 Siis neid jälle näeme!

Täna naerad jõbraga,  
 Elu röömu nähes;  
 Juba homme nutad ja  
 Tema hauda tehes!  
 Ta siis mulla rüppe sees,  
 Kui so rinnul magab,  
 Hingel, taewa õnned käes,  
 Mis t'al Jumal jagab.

Oma täna omastel'  
 Weel võib abi nõuda;  
 Juba home surmu-fell  
 Saadab teda hauda:  
 „Kes nüüd hoiab, kaitseb meid?!“  
 Waejed lapsed nutwad,  
 „Kes nüüd toidab, katab neid?!“  
 Õhk'wad nende tutt'wad.

Nõnda leinab mitu siin  
 Oma jeltji takka,

Ei neil' meki leib ei wiin,  
Ütski rõõm ei haffa.

Siiski mure lahkeb neist,  
Rõõmsaks jälle saawad,  
Veidwad ikka jälle teist,  
Keda armastawad.

Oh, seepärast, inimene,  
Ära nuta wäga!  
Kõik, mis Jumal teeb, on hea,  
Mõista aga seda!  
Mäed, kui kauniist elawad  
Need, kes õigust teewad  
Ja mis rahu tunnewad,  
Waewastki, mis näewad!

Sest kui aga waga meel  
Kergitab so waewa,  
Mis siis juhtub ilma peal,  
Du sull' saatjaks taewa.  
Arm ja waen meelt tõstawad,  
Kui ka südant sööwad,  
Meie kumbed sõeluwad,  
Puhataks wiljaks teewad.

Ole jest siis õiglane  
Igaühe wastu,  
Anna südant sõbrale,  
Katta tema pattu!



Ja kui see eest raatsiks ta  
 So meelt pahandada,  
 Waata helde filmaga  
 Tema peale fina.

Uus aeg iga kewade,  
 Sui weel ifka toitnud,  
 Täni ka sügise  
 Talwe kartust wõitnud.  
 Maitskem siis mis rõõmustab,  
 Kannatagem waewa!  
 Jumal äraparandab  
 Kõik, ja siit wiib taewa.

## 10. Nutulaul ühe isa hana juures.

Õnnsad on, kes lootes hinge heitsid,  
 Kallis isa! õnnis oled ka:  
 Inglid tõid sull' krooni, kui sind huiüdsid  
 Ja sa läksid rahuga!

Kõnnid seal, kus alla jäend kõik tähed,  
 Maailm kadund põrmuks sinu eest,  
 Silmapilkmel nendest mööda lähed,  
 Loojat näed ja igawest.

Selge jul, mis meil siin weel on warjul,  
 Glu-hallikalt jood jänuga;

Jgawene walgus paistab sinul'  
Ja so õn on otjata!

Siiski ärawõitja ehtes waatad  
Sa so ingli näuga mo peal!  
Palwed ja Jehoowa ette saadad  
Mo eest, ja ta aitab teal.

Warja, kui mo elu otja jõuab  
Mis null' Jumal jätkand weel,  
Warja ja, kui surm mind wõtta nõuab,  
Mind mo surma woodi peal.

Et kui surma fanget walu kannan,  
Sinu palmioks mind jahutab,  
Et ma julgest ihu hauda annan,  
Kust mind Jumal äratab.

Ja siis taewa sinu kõrwa tõtan,  
Õnne sinu seltsis pärima.  
Ühes elus sinuga siis wõtan  
Taewa Jfat tänada.

Õitse fenni roosi-põesja ilu  
Tema hingamise koha peal!  
Kaswa, et so õie warju wilu  
Jahutaks mu süüdannt jeal.

(Üks wana laul.)

11. *Sand.*

Kui kurb ja kole waata  
 On hana sügawus,  
 Kes wõib sull' sõna saata,  
 Mis katab pimedus.

Siin lesjed, pruudid kurbtust  
 Ja kaldal nutawad,  
 Ja waestelaste kaebtust  
 Ei kuule wanemad.

Ei linnu laulu ilu  
 Ja põhja ulata,  
 Waid üksnes surma wilu  
 Seal elab lõpp'mata.

Ja siiski kuskil muial  
 Ei leia rahu ja,  
 Kui sina omal ajal  
 Pead ilmast lahkuma.

Kui elu-torm on möödas,  
 Siis leiab fodumaad  
 So süda üksnes haudas,  
 Kus tormid waifiwad.

## 12. Paul auusaft mehest.

Kui magus on see kuulda teal,  
 Kui auusaft mehest lauldasje,  
 Ja kellel iial õige meel,  
 Muust palgast see ei hoolige.  
 On mul, et laulma õppind ma,  
 Et auust meest lauldes wõin kiitada.

So eemalt kuulufi' mürrinat,  
 Sealt lõuna poolt tuul löötsutab,  
 Ja pilwed näikse jooksewad,  
 Nii kui hunt lambaid hirmutab.  
 Mets raskub ja plaksjub, et hirm on kää,  
 Ja paukudes lõhkeb jõe pealt jää.

Kõik lumi julab mägedes,  
 Suur woolas weşi langebje,  
 Et igalt poolt ta kohiseb,  
 Ja jõgi tõuseb rutuste.  
 Ta woud kui mere peal ajawad,  
 Jea-ringid, et hirm on, jeal mõllawad.

Seal oli tuue wõlwiga  
 Üks sild küll kõrgeft müüritud,  
 Rest silla peale oli ka  
 Üks weike maja ehitud.

See tõlner\*) ta naese, lastega  
Seal elab nii rahul ja kartmata.

See pörutab ja raputab,  
Kui juuritükka lastakse;  
See tõlner pead wangutab  
Ja läheb üles katukse.  
Oh Jumal, oh Jumal! oh halasta!  
Kes tuleb, kes tuleb meid aitama? .

Jää-ringid ikka ajavad  
See silla vastu tormiga,  
Jo kalda poolt jo langewad  
Seal wõlwid jõkke korruga.  
See tõlner, ta naene ja wäetimad  
Weel enam kui tuuled seal huluwad.

Jäe-ringad woud ühtlase  
Nüüd wõidu pekswad sillakäest,  
Ja rusuks pekstud wiikse  
Wõlw wõlwi järel waeste käest.  
Jo hakkab see wiimne wõlw nõrkuma.  
Oh Jumal! oh Jumal! nüüd aita sa.

Waat rahwas kaldal hulgakest,  
Seal mehed, naesed, lapsed ka;  
Need nutawad kõik südamest,  
Kes läheb aga aitama?

---

\*) Sillaraha wõtja.

See tõlner, ta naine ja wäetimad  
 Kõik põlwili appi seal hüüawad.

Mo laul! mill' ja siis nimetad  
 Meil auusat meest, kell' wahwa meel!  
 Mill' rõõmsad sõnad kuulutad?  
 Mill' magusaks lääb sinu heal?  
 Jo kippub see wiimne wõlw langema,  
 Et tule nüüd, auus mees, et tule ja!

Üks krahwi härra tuleb sealt  
 Waat', tuhatuelja ajades,  
 Ta näitab oma heldet meest  
 Kuldraha fot on temal käes:  
 „Kaks tuhat ja enamgi rubla jell'  
 „Kes aitab neid waesid seal silla peal!“

Kes oli nüüd see auuwäärt mees,  
 See krahwi härra? küsid ja.  
 Jah, tema oli auuwäärt mees,  
 T'ast auusamat weel tean ma.  
 Kes oled weel auusam, et tule siis!  
 Jo jälle tüf jilda see jõgi wiis.

See jõgi tõusis kõrgemaks;  
 Tuul ikka enam lõõtsutas,  
 Ja iga süda maani läks,  
 Ehk härra küll neid kinnitas.  
 Et jõua, et jõua, ja abimees!  
 Jo surm on neil waestel seal ufje ees.

Et olge mehed! aitate:  
 Krahw hiiuab raha näidates;  
 Ei ükski lausu sõnage,  
 Neil aga weji filmades.  
 See tõlner, ta naene ja wäetimad  
 Jo surmale nutes end annawad.

Waat iluta ja õiguses,  
 Üks fiilamees, fes maantee peal,  
 Kes küll on alwas riietes,  
 Kell' aga õige rahwa meel.  
 See tuleb ja kuuleb, mis lubatafj'  
 Sell', fes neid waesid weel awitaks.

Jumala nimel läheb ta,  
 Niiid paadi jisse julgeste;  
 Ta wõitleb wee ja tuulega,  
 Saab siiski hästi jillale.  
 Oh aga, mis häda! paat wäifene —  
 Ei jünni neid wõtta kõik ühtlase.

Teist korda jälle läheb ta,  
 Toob jälle mõned wäetimad;  
 Ja kolmat korda lääb weel ta,  
 Toob laste kätte wanemad.  
 Kui wiimsed jo saiwad ka kaldasse,  
 Siis langes sest jillast see wiimane.

Kes on, kes on see auuväärt mees?  
 Mo kallis laul nüüd ütle ja!  
 Eks ole see mo külamees,  
 Kes surmaga läks wõitlema?  
 Eht tegi ta seda, et koti sees  
 Kuldraha nii magusast helises?

Seal hüüdis krahw: mo armas wend!  
 Siin on so palk, mis teenind ja!  
 Eks krahw nüüd heldest kõnelend?  
 Eks helde olu'd ta süda ka?  
 Ja siiski on ülem mo külamees,  
 Eht tema küll näutu riietes.

„Ma olen tõest waene küll,  
 Ma 'pole siiski nälga näind!  
 See raha andke tõlneril,  
 Kes nüüd on kõigist ilma jäend.“  
 Nii ütles ta inglite healega,  
 Ja oma teed läks ta siis rõõmuga.

Oh, see on magus kuulda teal,  
 Kui auusast mehest lauldasje;  
 Ja kellel iial õige meel,  
 Muust palgast see ei hoolige.  
 On mull, et ma õppinud laulama,  
 Et auusat meest lauldes sain kiitada.



### 13. Andreas Hofer.

Truu Hofer oli wangis  
 Mantua linnas seal,  
 Ja waenlaste hull saatis  
 Niiüd teda surma teal.  
 Ta wende jüda tilkus werd,  
 Kõik Saksamaa sest oli kurb,  
 Ja kõik Tiroolimaa!  
 Ja kõik Tiroolimaa!  
 Ja kõik Tiroolimaa!

Käed selja peal, ta astus  
 Seal kindla sammuga;  
 Ei wõitnud teda kartus,  
 Niiüd surma minnes ka.  
 Ta oli enne waenlastel'  
 Jo surma saatuud mitmetel'  
 ∴ See Tiroolimaa sees. ∴ ∴

Ja süiski, kui ta filmad  
 Lõi wangihoone peal'.  
 Sealt tressidest trund wennad  
 Käed sirutasid t'al.  
 Ta hüüdis: „Zumal teiega!  
 Kõik Saksamaad niiüd aitku ta,  
 ∴ Ja Tiroolimaad ka!“ ∴ ∴

Kui Hooser oli jõudnud  
 Jo surma värava,  
 Ei trummilööja tahtnud  
 Seal enam pörista.  
 Kui seisis surma paiga peal  
 Siis kõidikus — ka waba seal  
 :: See Tirolimaa mees! :: ::

Kui kästi põlwil heita,  
 Ta hüüdis: „Ei maa tee!  
 Ma tahan nõnda surra,  
 Kuis wõideln'd kantji peal,  
 Nii elagu mo Keiser teal  
 :: Ja ka Tirolimaa!“ :: ::

Käed peasteti t'al paelust, —  
 Siis wiimist korda weel  
 Ta Jumalat seal palus  
 Müüd oma surma eel.  
 „Müüd andke tuld, heast trehwake!“ —  
 Ta hüüdis, „sandist lastjite! —  
 :: Head ööd, mo isamaa!“ :: ::

## 14. Teekäija saeweskis.

Ma saeweskis täna  
 Nii wäsiind istusin,  
 Ja jookswa wee mäangi,  
 Ja rattaid waatafin.

Ma panin kui poolunes  
 Ka saagi tähele,  
 Kui pakust pakust läbi  
 Ta leikas ruttuste.

See pak kui elaw oli  
 Ja walust wabises.  
 Ta kiiksus, kääksus isi  
 Ja tasa kõneles:

„Sa oled õigel tunnil  
 Just seie tulnudki,  
 So pärast häda sunnil  
 Mind waewatakse nii.

„Sest pea saab sul käidud  
 Siin ilmas elu tee,  
 Siis saab neist laudest tehtud  
 Sull' furnu kirstuke.

Ma nägin seal kuus lauda,  
 Mo süda raskeks läind, —  
 Ma tahtsin selgem kuulda —  
 Saed olid seisma jäend.

## 15. Wang.

Ma istun wangihoone sees,  
 Kus igawus mo seltsimees  
 Ja mustad tressid afna ees,  
 Et 'pole röömu elades.

Kui wahest ärdaft nutan teal,  
 Siis tuleb meele pruudi heal.  
 Kui mäng'sime seal rohu peal,  
 Kus lille-põesjad siin ja seal.

Ja armsjad linnud siin ja seal  
 Mei' röömuks laulsid puude peal,  
 See seisab meeles lõpmata,  
 Mis ei wõi iial unusta.

Siis sündis mull see õnnetus,  
 Kus sees mind tapab igawus;  
 Siis müristas ja wälku löi —  
 See tähendates kurja tõi.

Mii rutust rööm sai lõpetud,  
 Me' teine teisest lahutud,  
 Kus jäend kõik endne armastus?  
 Mis finni kattis kurwastus?

Oh mina waene wilets hing!  
 Mul osaks on nüüd nut ja wing;  
 Üks häda tuleb teise peal,  
 Kõik ära kannatama pean.

Oh minu armas pruudike!  
 Sa nutad wist ka alati,  
 Ja õhkad raskes kurbtuses,  
 Et ma ni raske häda sees.

Ei wõi jull olla teine waim,  
 Wist oled nii, kui närtsind taim  
 Sind wõtku Jumal trööstida  
 Seal kaugel oma armuga.

Mo jüda on nii tuimaks läind,  
 Mis walu kurbtus mulla teind;  
 Ei mõista jeda ütelda  
 Wist waewalt märkan mõtelda.

Need rasked rauast ahelad,  
 Mind ööd ja päewad waewawad,  
 Ja siiski loodab minu meel,  
 Et Jumal mind siit peastab weel.

Kui saab mo asi jeletud,  
 Siiski saan wist lahti mõistetud;  
 Nii kaua katsum kannata,  
 Kui Jumal wõtab aidata.

---

## 16. E d a s i.

Gesti pojad edasi  
 Ustkem oma radaši!

Laulgem rõõmu loojale,  
 Bidupääwa toojale.

Pipumees

Rongi ees

Lehitagu lippu käes!

Lauldes rõõmu radasi

Geesti pojad edasi.

E. R. Pinnutaja.

### 17. Geistlane olen.

Geistlane olen ja Geistlaseks jäen

Kunni ma elan ja hauasse läen.

Geistlaseks taewas muul elu on annud,

Geistlaseks ema mu ilmale kannud,

Geistlaseks ema mind imetand rinnal,

Geistlaseks astund ma isamaa pinnal.

Geistlane olen ja Geistlaseks jäen

Kunni ma elan ja hauasse läen.

2. Geistlane olen ja Geistlaseks jäen

Kunni ma elan ja hauasse läen.

Geistlase waim muul juonte sees wehib,

Geistlase jüda mu rindu muul ehib,

Geistlase keel minul huulte peal kõlab,

Geistlase meel minul mõtetes elab.

Geistlane olen ja Geistlaseks jäen

Kunni ma elan ja hauasse läen.

3. Gesticlane olen ja Gesticlaseks jäen  
 Runni ma elan ja hauasse läen.  
 Gesticlase nime ma auustuseks pean,  
 Armastust tema sees asumas tean;  
 Pakutaks kuulsust ja pakutaks raha  
 Gesticlase nime ei jäta ma maha.  
 Gesticlane olen ja Gesticlaseks jäen  
 Runni ma elan ja hauasse läen.

4. Gesticlane olen ja Gesticlaseks jäen  
 Runni ma elan ja hauasse läen.  
 Gesticlaseks surmani ennast ma hüüan,  
 Gesticlaste heaks mina elada piüan,  
 Gesticlaste õnnetust tahan ma maitsta,  
 Gesticlaste õnne ja õnnistust kaitsta.  
 Gesticlane olen ja Gesticlaseks jäen  
 Runni ma elan ja hauasse läen.

M. J. Eisen.

## 18. Homme tuleb teele minna.

1. Homme tuleb teele minna,  
 Lahkumise kord on käes,  
 Kurwalt neid, kes armsad meile,  
 Jumalaga jätame. ∴

2. Mäe pealt, kus maantee kallab,  
 Waatame weel tagasi,

Näeme küla wiimast korda,  
Astume siis edasi. ∴

3. Aga lähed talw kord mööda,  
Jouab jälle kewade,  
Siis kui linnud jälle teele  
Walmistama hakkame. ∴

4. Rõõmuga siis lõõme lendu,  
Kuju poole tõtame.  
Sõbrad, jüda kipub ikka  
Wana armsa pesasse. ∴

R. Malm.

## 19. Jäe Jumalaga.

1. Jäe Jumalaga isamaa!  
Jäe Jumalaga nüüd!  
Sest wõera maale lähen ma!  
Jäe Jumalaga nüüd!  
Sest ma laulan kurwa meelega,  
Suu-, jüdame- ja keelega!  
Jäe Jumalaga nüüd!

2. Su taewas, põllud, heinamaad,  
Oh armas isamaa!  
Mull' palju rõõmu tegewad,  
Oh armas isamaa!



Jumal teab, et ma sind armastan  
 Ja siiski lahkuma just pean.  
 Jäe Jumalaga nüüd!

3. Sa armas jõgi, saadad mind,  
 Jäe Jumalaga nüüd!  
 Et lahkun, see teeb kurwaks sind,  
 Jäe Jumalaga nüüd!  
 Drust sammeldanud kiwi pealt  
 Sealt tõstan wiimast korda healt!  
 Jäe Jumalaga nüüd!

Dr. K. A. Hermann.

## 20. Kewade ootus.

Jõua kätte kewade,  
 Jgaw meil ju ootes,  
 Jõua jälle, kallike,  
 Meid kõik rõõmustades,  
 Ehita nüüd Maarja maa  
 Ennast kena ehtega  
 Kewadise kuuega  
 Kenaks pruudiks jälle.

2. Tule, tule, linnuke,  
 Oma laulu laulma,  
 Lenda, lenda nobeste,  
 Meie juure jõua!

Rutta lahke lõoke,  
 Põllud linnest lahti ju,  
 Rutta kallis käoke,  
 Pea pajud haljad!

3. Tõuse, lahke lilleke,  
 Sinine ja foldne!  
 Tule õitsma, õieke,  
 Punane ja walge!  
 Tõuse, armas lilleke,  
 Mustast mullast ülesse,  
 Kõik sind juba ootame,  
 Tõuse, tule nobest'!

M. Kõrber.

## 21. Sitje ja haljenda Gestlaste maa.

Isamaa hiilgawa pinnalla paistab  
 Kodu meil kaunike kallike;  
 Isamaa jinawa wõlwilta waatwad  
 Wilkuwad koidud meil orusje.

::: Hoi la, la, la, la, la

Sitje ja haljenda Gestlaste maa! :::

2. Kukulind kauniste kõrwa meil kostab,  
 Aratab ülesse lootuse;

Helinal õhud ja healed meil hiiüdwad,  
Helinad saadawad siidame.

::: Hoi la, la, la, la, la

Ditse ja haljenda Gestlaste maa! :::

3. Walwamas isamaa waim meie wabel,  
Looduses liikumas lennulla;

Süüda ei aina wõi wangisja wiibi, —

Hõiska ja helise õnnis juu!

::: Hoi la, la, la, la, la

Ditse ja haljenda Gestlaste maa! :::

E. Koidula.

## 22. Kodumaale.

Kas tunned maad mis Peipsi rannalt  
Käib Lääne mere rannale,

Ja Munamäe metsalt, murult

Käib lahke Soome lahele?

See on see maa, kus minul hääl

Kord kiikus ja mu isadel.

Gest laulan nüüd ja ikka ka:

See ilus maa on minu kodumaa!

2. Siin teretawad metsa latwad  
Nii lahkest järwi, rohumaid;

Siin taewa wihmal oras wõsuh

Ja päike paistab wiljapäid.

See on see maa, kus minu häll  
 Kord tiikus ja mu isadel.  
 Sest laulan nüüd ja ikka ka:  
 See ilus maa on minu kodumaa!

3. Siin kasvab Eesti meeste sugu  
 Ja sammub vabadusele!  
 Siin kasvab priskest Eesti neiu  
 Ja sirgub Eesti mehele.  
 See on see maa, kus minu häll  
 Kord tiikus ja mu isadel.  
 Sest laulan nüüd ja ikka ka:  
 See ilus maa on minu kodumaa!

4. Siin tõstab rahvas põllu rammu  
 Ja matab endist viletsust;  
 Siin püüab rahvas waimu walgust  
 Ja wõidab wõimsalt pimedust.  
 Oh töotagem südamest  
 Me mehed olla igawest  
 Ja laulgem nüüd ja lõpmata:  
 Sa kogu, kaswa kallis kodumaa!

Dr. M. Weste.

## 23. Koju tahaksin ma jälle.

Koju tahaksin ma jälle,  
 Kodu oleks jälle ma,

Paistab ometi mull kodu  
Päike teise iluga.

2. Kodu elab arm ja heldus,  
Kodu õnn ja rõõm mull ees,  
Ja nii väga, oh nii väga  
Kaebab ihaldus mu sees.

3. Oh mis ihaldus mind waevab,  
Mis ma õhkan lõpmata?  
Mis waest südant teeb mull raskeks  
Selle jala murega?

4. Waatan siin maa haljad väljad,  
Seal ja laewa lipud teel;  
Mõtlen tagasi ma koju,  
Jäeb nii kurwaks minu meel.

5. Jsa, armas Jsa taewas,  
Lase jeda sündida,  
Et ma üksford weel saaks näha  
Doma kalli isamaa!

J. Rusfow.

## 24. Silmaweji.

Kui inimene tuleb ilmale,  
Siis filmaweega nutab wäetife  
Ja õnnistades paneb ema kätt  
Siis lapse pähe, ema filmas wett.

2. Laps kaswab rõõmu sees ja waewas ta,  
Ja mis ei mõista öödla sõnaga,  
Siis süda räägib seda selgeste  
Tall filmaweega: „Tänu emake!”

3. Siin kaswab meheks üles poisike,  
Seal plikast saanud kena neiuke;  
Nad lähwad paari, jaawad laulatud  
Ja filmawees saab truudust lubatud.

4. Müüd tuleb rõõmu hulka wiletsus,  
Ja mehe südant koormab kurwastus;  
Waat naene loodab taewa Sja peal  
Ja filmaweega ütled: „Looda weel!”

5. Mees läheb wanaks, tuleb wiimne tund,  
Hing, ihu wäsind, nõudwad surma und;  
Ta omaksed ta ümber leinawad  
Ja filmawees weel wiimaks tänawad.

6. Ent jurija ju taewa rõõmu näeb  
Ja palwes lapse lapsi õnnistab,  
Müüd hingab weel, — müüd sureb rahuga;  
Weel filmis wesi: „Sumal teiega!”

W. Kentmann.

## 25. Wäike postimees.

Kui rõõmus on mu meel!  
Kuis lustil laulab keel!

Ma rändan mööda ilma,  
 Ei karda sooja, külma;  
 Kord olen siin, kord seal  
 Ma oma reisi peal,  
 Ja ikka hüüab mu heal:  
 Ma olen väike postimees,  
 Maailm on lahti minu ees,  
 Hallii, halloo, hoi lallalla:  
 On lahti minu ees.

2. Kas kena kewade,  
 Ehk sume sügise,  
 Kas suwi ehk ka tali,  
 Kui külm on väga wali,  
 Mull ikka rõõmus meel  
 On oma pikal teel,  
 Ja seeka hüüab mu heal:  
 Ma olen väike postimees,  
 Maailm on lahti minu ees.  
 Hallii, halloo j. n. e.

3. Kui mina rõõmsaste  
 Kord jõuan tagasi,  
 Siis kõik mull ruttab wasta,  
 Ei taha mööda lasta:  
 Mull kirjad, pakid peal,  
 Need teewad rõõmu seal,

Ja ikka hüüab mu heal:  
Ma olen väike postimees,  
Maailm on lahti minu ees j. n. e.

4. Kui on mull käidud tee  
Ja jõuan kodusse,  
Mull naene vastu tõttab,  
Ja riided seljast võtab,  
Siis kõigil rõõmus meel,  
Et olen elus weel,  
Ja jekka kõlab mu heal:  
Ma olen väike postimees,  
Maailm on lahti minu ees j. n. e.

5. Kui ükskord suren ma,  
Eks kõik mind mäleta,  
Maa püüdsin õigust ilmas  
Küll igamehe filmas;  
Mu haud siis seisab seal,  
Ka ristil firi peal,  
Mis isi soovis mu meel:  
„Siin hingab väike postimees  
Nüüd rahul waitse haura sees,  
Siin hingab väike postimees  
Nüüd rahul haura sees.“



## 26. Väike mees.

Ma laulan ühte laulu,  
 Mis väiksest mehest on,  
 Küll võib see vähe kaalu,  
 Mis nõnda tilluke,  
 Ei leia keegi fergest'  
 Mii väikest suurte seas.  
 See tüdruk teeb küll targast'  
 Kes võtab väikest meest. ::

2. Sünd anda pikal' mehel'  
 Ei naljalt ulata,  
 Peab tõusma kiki warwul  
 Ehk teised aidaku,  
 Ja riidet tema kehale  
 Väeb palju otsata.  
 See tüdruk teeb küll targast'  
 Kes võtab väikest meest. ::

3. Ja kui veel juhtub sõda,  
 Pikk mees peab minema,  
 Eks tilluke jäe kodu  
 Siis jeltsiks naesele,  
 Ei armastajast elust  
 Ta lahku elades.  
 See tüdruk teeb küll targast'  
 Kes võtab väikest meest. ::

## 27. Karjane.

Ma olen wäike karjane,  
Mull loodud laulja feel,  
Sest laulan kui üks lōofe  
Ja rõõmus minu meel.

2. Ma waatan taewa ülesse,  
Siis tuleb meelde see,  
Et seal üks hea karjane,  
Ma tema tallefe.

3. Sind kallis taewa karjane,  
Ma tänan südamest,  
Et hoiad, fairsed heldeste  
Mind oma tallefest.

M. Körber.

## 28. Kodu tänawas.

Meil aia-äärne tänawas,  
Kui armas oli see,  
Kus kasteheinas põlwini  
Me lapsed jookšime.

2. Kui ehani ma mängisin  
Küll lille, rohuga,  
Kust wanataat kae kõrwas mind  
Wiis tuppa magama.

3. Küll üle aia tahtsin siis  
Ta kombel waadata:

„Laps oota,“ kostis ta, „see aeg  
On fiir küll tulema!“

4. Aeg tuli. Maa ja mere peal  
Silm mõnda seletas, —  
Si pool nii armas polnud seal  
Kui külla tänawas.

E. Koidula.

## 29. Kewade.

Meil kätte jõudnud kewade,  
Küüid metsas laulab linnuke,  
Küüid meres mängib kalake,  
Küüid karjas kargab talleke.

2. Meil kätte jõudnud kewade,  
Küüid õitseb lahke lilleke,  
Küüid lehkab kena kaseke,  
Küüid tilgub magus mahlake.

3. Meil kätte jõudnud kewade,  
Küüid taewas selge, sinine,  
Küüid paistab päike soojaste,  
Küüid meri kulla sarnane.

4. Küüid kätte jõudnud kewade,  
Kõik linnud laulwad lahkeste,

Rõit loomad liikwad rõõmsaste,  
Kuis ma siis waid jäen ükfine?

5. Mull loodud ka mu healeke,  
Mull loodud ka mu jalake,  
Sest hüppan kui üks talleke  
Ja laulan kui üks lõoke.

M. Körber.

### 30. Oma feel.

Minu kallis oma feel,  
Oh kui armas oled sa,  
Oh kui ilus sinu heal,  
Oh kui kenast kõlad sa!

2. Olin ära wõeral maal,  
Wõeras rahwas, wõeras wiis,  
Wõerad kumbed, wõeras feel,  
Oh kui hale minul siis!

3. Nüüd ma jälle omal maal,  
Oma rahwas, oma wiis,  
Omad kumbed, oma feel,  
Nüüd ma olen rõõmu täis!

4. Waewalt rääk'sin rahwaga,  
Ükski mõistnud täiest' mind,  
Kuulsin nende juttu ka,  
Oma feel, ei kuulnud sind.

5. Üksi taewa Sjaga  
 Käärijin ma oma keelt,  
 Tema kuulis armuga,  
 Jahutas mu kurwa meelt.

6. Minu kallis oma keel,  
 Oh kui armas oled ja,  
 Oh kui ilus sinu heal,  
 Oh kui kenast kõlad ja!

J. Hasselblatt.

### 31. Arg kojilane.

Mull mõttes on üks ainuke,  
 Üks kallis ainuke!  
 Oh kui ma jelle piiga saaks,  
 Ta on nii wirt ja wiisakas,  
 Mii wiisakas,  
 Ma elaks Eedenis.

2. See tütarlapse tõeste  
 Ma kojiks endale!  
 Tall ala lahke meelele  
 Ja nägu kui üks maalife,  
 Kui maalife  
 Ja silm kui tulufe.

3. Ja kui ma teda kaugele näen,  
 Väeb puna palgesse;

Mull jüda hakkab põhsuma  
 Ja west weereb silmasse,  
 Mull silmasse:

Ei tea mis lugu see?

4. Veel reede õhtu wainu peal  
 Ta küsis minu käest:

„Oh ütle mull, mis wiga sull?

Ei õige lugu iial sull?

Ei iial sull?“

Ma ohkjin kõigest wäest!

5. Ma oleks pidand rääkima,

Oh miks ei rääkind ma!

Ja oleksin ma rikkam mees,

Mull jüda pijut fergem sees,

Mull fergem sees,

Ma räägiks temaga.

Dr. F. R. Kreuzwald.

## 32. Isamaa.

Mu meeles seisab alati

Mu hiilgaw isamaa!

Kus rahwas waitne, südamlik

Ja lootuses nii kannatlik:

Mu armas, kallid maa! ;:

2. Kuis kõrgelt hüüab kufulind,  
 Kuis metsad kohavad,  
 Ja orud rahus hingavad,  
 Kus lehed kannilt hiilgavad  
 Ja ehad punavad. ;:

3. Veel kõlab keel siin kindlaste  
 Ja wanal põhjusel;  
 Veel mäed siin juttu westavad  
 Ja orud kõnet kannavad  
 Su sõnu lehtedel. ;:

4. Ja Eesti poeget tunnistab  
 Neil sõna, rikas heal:  
 Nad wahwad wõitjad sõdades  
 Ja kündes käiwad, külwades  
 Siin isa pinna peal! ;:

L. Koidula.

### 33. Oh mina waene.

Oh mina waene wõeral maal, wõeral maal,  
 Suure, raske risti all, risti all,  
 Sugu, jeltsi pole mull, pole mull;  
 Siit tulid jeltsi otsima, otsima,  
 Abikaajat nõudema, nõudema;  
 Tere õde, pruudike, pruudike,  
 Kas ja tuled minuile, minuile?

Heidan ju ette põlwili, põlwili,  
 Rätt sull annan kõwaste, kõwaste,  
 Suid sull annan südamest, südamest!  
 Oh ma palun, oh ma palun,  
 Ära jäta maha mind!  
 Oh mis hale, oh mis hale,  
 Kui faks ühest lahkuwad!

Rahwa mäng.

### 34. Linda laul.

Healt Lääne mere kalda pealt,  
 On kuulda Linda leina healt,  
 Ta õhtab raskest, südamest,  
 Ja leinab kallist kaasakest.

2. „Oh Kalew, et nii wara sa  
 Ju pidid surmas närtsima!  
 Ma olen üksi ilmas nüüd,  
 Ei olnud mull, ei sinul süüd.

3. „Mu pika leina pijarad  
 Su mängu muru täidawad;  
 Kus, kaasa, rõõmus kõndsjime,  
 Seal lainetab nüüd tiigife.

4. „Seal mängib üksford rõõmsjaste  
 Su kõige noorem pojuke,  
 Su kottas ja ju rauast riind,  
 Mu tuike ja mu pesalind,



5. „Oh Kalew, tule uuest' ja  
 Beel tedre tüdart kosima;  
 Kui kaua, kallid, tahad ja  
 Küll kalmu kambri wiibida?

6. Kui kuuled sarwe pae pealt,  
 Ja wainult Wanemuise healt:  
 Siis kalmud katti purusta  
 Ja tõuse uue jõuga!

7. Ei saa siis Linda leinama,  
 Ei silma wesi woolama:  
 Siis elan uue iluga  
 Ja uuest' hõiskab Eesti maa!

J. Kuhlbars.

### 35. Süda tufsub.

Süda tufsub: tufs, tufs, tufs,  
 Mine lahti ufs, ufs, ufs,  
 Et me lähme Mallega,  
 Saare kalu püüdema.  
 ∴ Hopšasa, Mallega  
 Saare kalu püüdema! ∴

2. Oh kui saaksin mina seal  
 Kõrge mere silla peal  
 Malle kõrwa sõnada,

Dotaks wene jõuada.

::: Hopfaja, Mallega,

Dotaks wene jõuada.

3. Kui on hüwa päri tuul,

Vendab wene nii kui kuul,

Et meil aega Mallega

Sala juttu westada.

::: Hopfaja, Mallega,

Sala juttu westada! :::

4. Kui on kalad roogitud,

Jutud ära räägitud,

Siis me lähme Mallega

Maale kala kauplema.

::: Hopfaja, Mallega,

Maale kala kauplema! :::

5. Koju tülles fiireste

Wõtan Malle kaenlasje,

Siis me lähme Lontowa

Pulma ehteid ostema.

::: Hopfaja, Mallega,

::: Pulma ehteid ostema! :::

Rahwa laul.

### 36. Mõisnik ja lambrinc.

Seal sõitis mõisnik ratsjutes

Ja nägi lambrist oma ees.

Wallerii, walleraa, wallerii, walleraa,  
Ja nägi lambrist oma ees.

2. Seal mõisnik wõtis kübara peast  
Ja ilusat neidu teretas.

Wallerii j. n. e.

3. „Oh pange kübar päha te,  
Ma olen üks waene lambrine!“

Wallerii j. n. e.

4. „„Kui oled ja waene lambrine,  
Ei käiks ja siidis, sammets!““

Wallerii j. n. e.

5. „Mis puutub see siis teiesse,  
Kui isa mull seda maksta wõib!“

Wallerii j. n. e.

6. „„Mind tüdruk ära wihasta,  
Ehk torni sind lasen panna ma!““

Wallerii j. n. e.

7. „Oh andke armu mulle jaks,  
Ma mitu tuhat rubla kingin teil!“

Wallerii j. n. e.

8. „„Ei seda raha taha ma,  
Sa wangi aga pead mull minema!““

Wallerii j. n. e.

9. Ma palun, jätke elu mull,  
Ma annan omad lambad kõik!„

Wallerii j. n. e.

10. „„Kui oma lambad annad mull',  
Siis poja annan aga meheks sull'!““

Wallerii j. n. e.

11. „Ei sinu poega taha ma,  
Ta rumal on, et teadke siis!“

Wallerii j. n. e.

12. „„Ei taha mu poega meheks sa,  
Siis otji aga, kust saad parema!““

Wallerii j. n. e.

13. Ja et see mäng lääb lõpule,  
Siis andkem lahkimiseks kätt!“

Wallerii j. n. e.

14. Ja seadkem seda ringisse,  
Kes on siin nende kohased!

Wallerii j. n. e.

Rahwa ringmäng.

### 37. Pruudi frants.

Me pruudi pärga puname,  
Sull kamil roosi lillil,  
Ja tantsule sind saadame  
Küüd kennal pulma pillil.  
∴ Ilus haljas, ilus haljas,  
Ilus haljas pruudi pärg. ∴

2. Müll aias fasmab fauniste  
 Küll mirta iga sugu;  
 Kus wiibib armas peiufe,  
 Kas neist ei peata lugu?  
 :: Plus haljas, ilus haljas,  
 Plus haljas pruudi pärg. ::

3. Bruut kedras seitse aasta teed  
 Kuldlõnga wärtnal walmis,  
 Kui ebemed nii peeniksed  
 Ta ehted kudus, palmis.  
 :: Plus haljas, ilus haljas,  
 Plus haljas pruudi pärg. ::

4. Kui seitse aastat mõõda sai,  
 Siis tuli koju peiu,  
 Ja et ta pulmad kaasa tõi,  
 Meilt pärja pärib neiu.  
 :: Plus haljas, ilus haljas,  
 Plus haljas pruudi pärg. ::

Rahwa ringmäng.

### 38. Kes aias?

Kes aias? kes aias?  
 Mesilane aias.  
 Mis on nimi? M ta nimi?  
 Tänavu aasta naist ei saa;

∴ Kõi läbi, kõi läbi,  
 Kõi läbi painu põesaste, ∴  
 ∴ Ja otši koihta, kust ja jaad!  
 Et liikka teine sisse! ∴;  
 Rahwa mäng.

### 39. Roosi aedas.

Mu pruut on kena aja sees,  
 Ta woodi roosi puude ees,  
 Ja kuldne tek on woodi peal,  
 Eks jära ta nii ime ilusast!

2. Ma palun kõigest südamest,  
 Mind laske sisse wäravast,  
 Et saaksin senna ruttata,  
 Mu armjamad seal waadata.

3. „Mu kõigekallim armuke,  
 Müüd tulen ma kui inglise!  
 Siin annan kätt ja hiiuan sind,  
 Eks tunne ja mu hälest mind!

4. Oh tõnje kallis püsti ja!  
 Ja lahkume siis rutuga,  
 Mul kaugel palju kallim riit;  
 Sest lahkume müüd ära siit!“

Seletusjeks: Poissid ja tüdrukud astuvad ringi,  
 üks nendest astub keskele ja hoiab roosi otša käes. Kõik

laulavad kunni 3-ma salmini, sealt tuleb wäljaspoolt üks meesterahwas ja astub wärawa kohaks lahti tehtud ringi sisse ja laulab „Mu kõigelallim armuke“ j. n. e. kunna teised waid on, ja wiib roosi käes hoidja neiu laulu lõpel ära, kunna üks teine jälle sisse astub ja mäng wana moodi edasi läheb.

#### 40. Aidamehe tütar.

Rahwa ringmäng.

Üks ilus mõis on Gestimaal,  
 Ta juure jõe kalda peal.  
 Seal elas aida papake,  
 Sel oli ilus tüdreke.  
 Kes seda tahab kosida,  
 See peab rikas olema,  
 Ta isi istku siidi sees  
 Ja tätkud sõitku tõlla ees.  
 Seal juhtus ühe korraga,  
 Et kingsep lontis kõrwega,  
 See tahtis preilid kosida!  
 Ja ütleb tere preilike,  
 Kas lubad tulla minule!  
 Siis preili wastas wihaga:  
 „Miks tuled ja mind pilkama?  
 See tüdruk, minu teenija  
 Wõid sina endal kosida,

Noort kindrali ma armastan,  
Ta üle ennast rõõmustan."

Seletusiks: Mängijad käivad ringi, kuna „aida papa“ oma tütreaga ringi keskel istuvad. Kingssep seisab väljaspool ringi ja astub nende sõnade juures ringisse: „Seal juhtub ühe koraga“ ja pakub „aida papa“ tütrele kät; kumma see teda enesest põlgusega eemale lütab ja nende sõnade juures: „Noort kindrali ma armastan“ j. n. e. võtab ühe meesterahwa ringisse, praegune kingssep oma emandaga jääb aida papaks, kuna ringi sees olev walitud noor kindral kingssepaks saab ja mäng nõnda ila wana wiisi edasi läheb.

#### 41. Talu mees.

Rahwa ringmäng saksa keele järele.

Siin istub talu mees  
Küüd kena ringi sees;  
Ta üks ilus kena mees,  
Siin juure ringi sees.

Hurra, ta elagu!

Ta tõuseb tooli pealt  
Ja astub välja reast,  
Sest üksik elu ilma peal  
On talu mehel kurblik teal.

Hurra, see kadugu!



Ma teie jeltji seast  
 Kiiil rāgin wāga heast.  
 Üht kēna neiu ehitud,  
 Kes minu jūdant pārinud,  
 Hurra, ta elagu!

Niūd tehke lahti tee,  
 Ma astun ringisje,  
 Ja otjin oma armufest,  
 Kes āra kadunud mo kāest,  
 Hurra, ta elagu!

Oh tere kallike,  
 Sind leidsin ülesse,  
 Siin annan kāt jul kōwaste  
 Ja sund nii wāga armfaste,  
 Hurra, ta elagu!

Niūd tule jeltji seast  
 Ja seisa ringis heast,  
 Ja ole tubli talu mees,  
 Kel Gesti weri joonte sees.  
 Hurra ta elagu!

## 42. Talupoeg.

Gesti ringmāng rahwa juust.

Ma ruttan rōdmjalt põllule,  
 Siin aga māngu ringisje,

Ma laulan lahkeid laulusid  
 Ja waatan kena neiusid. —  
 Ma tahan olla peiuke,  
 Kus on minu armas neiuke?  
 Ma waatan, waatan, otsin heast!  
 Waat siit ma leian oma jeast,  
 See on nüüd minu armuke,  
 Ja kallikene kaasake.  
 Ei taha ma nüüd wiibida,  
 Waid tahan ära reisida. —  
 Sest olge head ja astuge  
 Me ajemele ringisje. —

---

### 43. Wares.

Wares waga linnufene,  
 Lendas linna mulitsale.  
 Sealt tema lendas katusele,  
 Tõi aga sõja sõnumeida:  
 Ketras, fetras, felle ratas,  
 Wanamvori wofiratas.  
 Willad wafas, tafud lafas,  
 Roti kangas kuke nokas.

Seletusjeks: Selle ringmängus seisab keegi ringi  
 keskel, kumna teised ringi käies laulawad. Sõnade jum-

res: „Retras, tetras, kelle ratas j. n. e.“ hakkavad mängijad üksteisest segameni läbi käima. — Sõnade juures: „Kotti langas tulle nokas“ hakkavad mängijad üksteise ümbert paari wiisi kinni, kes aga üksikult jäeb, peab ringi sisse astuma ja sedawiisi läheb mäng wana wiisi edasi.

#### 44. Adamal oli seitse poega.

Adamal oli seitse poega,  
 Seitse poega Adamal.  
 Ei nad sõõnud, ei nad joonud;  
 Ei nad mõistnud armasta.  
 Nemad elasivad ühes  
 Ja siis tegiwad kõik nii. —

Viimase laulu sõnade juures teeb ringi keskel olija teistele ühe hästi kentjaka wiguri ette, mis aga kõik teised kaas mängijad järele peawad tegema. Kes aga mitte järele teha ei saa, ehk ta järele teha ei taha, see läheb ringi sisse ja mäng läheb jälle edasi.

#### 45. Tiio.

Tiio tasane ja helde  
 Oli armas minule:  
 Pea õitses, pea närtsis,  
 Õitses, närtsis jurmale.

Nõnda ruttab rõõm siin ilmas  
 Üürifese eluga:

Täna paistab pääw meil' selgest,  
 Home pilwed katawad.

Kerge muld nüüd katku finni  
 Minu kallist armukest;  
 Pilled õitsku haua peale,  
 Ööpik laulgu haledast.

Aga Tiio õitseb jälle  
 Suure Jsa aja sees;  
 Jõua aeg ja wii meid sinna,  
 Kus meid surm ei lahuta.

(Rahwa laul).

#### 46. Pruudi walimine.

Rahwa ringmäng.

Ma nõuan omale pruuti,  
 Kes armastab mind wist,  
 Nüüd tule laps, sind silman  
 Kas sünnid mulle sa?

„Ei, ei, ei sugugi,  
 Sa sünni pruudiks minule!  
 Su silmad waatwad senna,  
 Sa mind ei armasta;  
 Sest nõuan ma teist pruuti  
 Kes mind tõest armastab.“

Oh tule minu armas,  
 Ma panen tähel sind,  
 Roh sina laps ju sünnid  
 Siin pruudiks minule.  
 Su filmad waatwad süia,  
 Tõest ja mind armastad.  
 Mull on üks väike mõisate  
 Kus võime rahus elada;  
 Ja ilus kena rohuaeä,  
 Seal võime kõndida.  
 Me endal teendrid võtame,  
 Ja toredaste elame;  
 Oh kuule kena noormees ja,  
 Kes seisad praegu meie ees,  
 Kas tahad teendriks tulla meil,  
 Sest hüwa palga annan sul.  
 Kui teenid hulga aega meid,  
 Siis mõisa palgaks saad ja meilt.  
 Müüd Jumalaga noormees ja,  
 Sa auusast mõisa teeninud. —

See ringmäng õpetab isegi, kuidas teda mängida tuleb.

#### 47. Klaas-wabrikant.

Ma olen tark klaas wabrikant  
 Kes tööde asjus ime tark,

Ma mõistan kõigi õpeta

Ja pudelid ka puhuda.

Nii olen üks kalts,

Nii olen üks kalts,

Nii olen üks liiderlik jooma kalts.

2. Sest kübarast ju tuntaks meest

Kes katab siin mu peakest,

Ka habe on mull jassi läind,

Sest palaw on tad kärjutand.

Nii olen üks kalts,

Nii olen j. n. e.

3. Ei juuksid ka siin lõika ma,

Pead ka ehk rikuks sellega,

Tõepoolest ütlevad kõik mull,

Mis ime fena juuks on jull.

Nii olen üks kalts,

Nii olen j. n. e.

4. Mu kuuel põle nõõbikest

Ja käitsed tühjad wooderist.

Ta wanadus on määrmata,

Ei tea kas uus on olnudki.

Nii olen üks kalts,

Nii olen j. n. e.

5. Mull on ka määrind järgite,

Mis üksford wist on olnud uus,

Ta poolest jaadik lõhki ka,

Ma hingin ta pea mustlasele,  
 Mii olen üks kalts j. n. e.

6. Ei pükšid kõlba kuhugi,  
 Need 'pole uued olnudki,  
 Neil paik on pandud paiga peal,  
 Kes tühi teab, kust wõetud nad.

7. Ei saapaid ma wõi sallida,  
 Sest neid mull 'pole olnudki,  
 Ma komberdan puu kingega,  
 Ei need mu jalgel waewa tee.

8. Ah, westi seda 'pole mull,  
 Ka seda ei wõi salli ma.  
 Sest mis ma teen siin sellega,  
 Ta pandiks paneks ma.

9. Mu piip kui warja kabjake,  
 Sell puudub ikka tubakas,  
 Siis soo pealt samblaid korjan  
 Ja rõõmsast piipu põletan j. n. e.

---

#### 48. Puhas süda.

Kallis on üks puhas süda!  
 Tulgu rist ehk tulgu häda,  
 Ikka rõõmus, ikka rahus,  
 Kannab tema waikseste.

2. Mii kui hallik selgest jookseb,  
 Igal ajal läbi paistab:  
 Nenda olgu meie elu  
 Selge, puhas, laitmata.

3. Mitmed tuuled, tormed tõuswad,  
 Silmad sagedast ehk nutwad:  
 Põle häda, kui on jüda  
 Puhas, küll kõik mööda lääb.

J. J.

#### 49. Nord istus jõe kalda peal.

Nord istus jõe kalda peal  
 Üks waene tütarlaps;  
 Ja tema hale nutu heal,  
 See kostis kaugel teips.

2. Ta heitis ennast põlwile,  
 Ja kurtis haledast:  
 „Oh isa! ema! kuulge mind,  
 „Ja aitke oma last!“

3. Üks rikas mees sealt mööda läks  
 Ja kuulis nutu healt!  
 See tema jüdant pehmendas,  
 Et haledaks sai meel.

4. „Mis wiga sull mu lapsuke?  
 „Et ärdalt nutad sa?



„Oh üttele seda minule!

„Kui võin siis aitan sind.“

5. „Ma nutan ema hana peal,

„Ka isa uppus süin;

„Wend tahtis appi tõtata,

„Ja uppus ühes ka!

6. „Oh ära nuta väene laps!

„Mii kostis võeras mees;

„Sull iaks tahan olla ma,

„Kui lapses tuled mull.“

7. Mii ütles ta, ja tegi ka,

See armas rikas mees;

Käis warsti kurwa lapsega,

Kui isa, käsi käes.

8. Ta võttis lapse omale,

Ja heaste kaswatas,

Kõik muret kandis tema eest,

Kui ellam iake.

## 50. Stornet.

See laul on temast enesest tehtud, wangitornis, enne  
kui teda ära hukati aastal 1724.

Tartu keele järele.

Si kuulda põle olnud teal  
Si Türgi ei ka Hiina maal,

Mis teinud olen mina nüüd,  
 Küll väga suur on minu süü.

2. Mull oli suur õnn Jumalast,  
 Sest soldatist sain kornetiks,  
 Siis väga uhkeks läksin ma  
 Ja nõudsin rikkust, raha ka.

3. Siis võtsin ma ka kofida  
 Üht neiu, nimi Agata,  
 Me elajime ilusast,  
 Meil oli ka kaks lapsukest.

5. Nüüd alles märkas minu meel,  
 Kuis kurat ilmub, petjal teel,  
 Ja püiab kõige väega  
 Head abielu lahuta.

5. Kes siin ei palu Jumalat,  
 See langeb tema võrku pea:  
 Sest jündis hirmus lugu ka  
 Nii wiisi otse minuga.

6. Seal ilmus häkilt sõda käst,  
 Seal põlnud muud, kui jätsin kõik.  
 Kui hulga maad jo olin läind,  
 Siis leidjin ka üht korterid.

7. Üks rikkas, ilus preili seal,  
 See oli neitsi põlves weel;  
 Ma läksin teda kosima,  
 Ei põlganud mind ära ta.

8 Siis kurja nõu pidasin  
 Kuis oma naist ma surmaksin,  
 Ja et siis saaksin keelata  
 Nii ilusa preile waraga.

9. Siis arwasin ma kartmata:  
 See preili pean saama ma,  
 Sest temaga hea elada  
 Et on nii wäga rikas ta.

10. Siis Saadan taga fihutas,  
 Et luba aega kühisin,  
 Mis anti mull hea meelega  
 Siis koju wõisin minna ma.

11. Mõo lapsed teretajid mind,  
 Mu abikaas end rõõmustas,  
 Ka lapsed juure rutuga  
 Mull wastu wõtjid tõtada.

12. Ma hüüdsin: „Rõõmsjad olge siis!  
 „Ma tulen kaugelt wõeralt maalt,  
 „Seal mõisa ostsjin, — nüüd wiin teid  
 „Siis kohe jenna sedamaid.“

13. Kui õõ ju olin olnud seal,  
 Siis nõu mull peetud warsti ka,  
 Et emand kohe lastega  
 Mu seltsis hakkas tulema.

14. Kui õõ ja pääwa sõitjime,  
 Siis riigi rajal jõudjime,

Seal palju purjetasin ma,  
Kust sai mu süda julgust ka.

15. Seal tuli ju Moosahi laan,  
Üks ilus hallik oli seal,  
Seal hobust finni peatsin,  
Kus meie maha astjime.

16. Mu lapsed ja mu emand ka,  
Seal hakkasivad mängima;  
Mad olid rõõmsad südames,  
Ma olin aga furjust täis.

17. Seal nemad rõõmsast mängisid,  
Ma mõeka välja tõmbasin,  
Mu emand hakkas kohkuma,  
Ta arvas jeda mängmiseks.

18. Ta waatas lahkelt minu peal  
Ja ütles: „Ära hulla teal!  
„Sest nalja asjast wõib pea ka  
„Suur õnnetus ka sündida.“

19. Seal kärkisin ma wihaga:  
„Kas arwad ja et nalja teen?“  
Siis pistsin läbi rinnust ta,  
Et weri pritjis wastu suud.

20. Ta hüüdis jurma walus weel:  
„Küll Jumal taewast jeda näeb,  
„Et mull ei ole ühti süüd,  
„Ehk sina küll mind tapad nüüd.“

21. Ma wastasin siis ehmates:  
 „Sa sure ilma armuta!  
 „Mis tehtud on, see tehtud on,  
 „Ehk sull küll just ei ole süüd!“

22. Küll lapsed nuttes karjusid  
 Ja härdaste ka palusid:  
 „Oh jäta ema elusse!  
 Me head lapsed oleme.“

23. Seal ema walus heitis hinge  
 Ja lapsed nutsid haledast;  
 Nad waesed käsfi kokku löid,  
 Mu süda siiski kõwaks jäi.

24. Et Saadan minu südames  
 Ju täielikult walitses,  
 Siis pistsin tüdart läbi ka,  
 Ma ühe mõega pistega.

25. Kui seda nägi pojuke,  
 Kes oli alles elus weel,  
 Siis ütles tema paludes:  
 „Hea laps ma tahan olla sull!“

26. Ta palus wäga haledast:  
 „Oh jäta mindki elama!  
 „Mu riided, rätik, kübar ka,  
 „Neid kõik uua kinkin sinule.“

27. Ma ksisendasin kurjaste:  
 „Sa koera poeg pead surema

„Mu kätte all siin armuta.“  
 Ning torfjin kuru mödegaga.

28. Siis juruid metja tassijin  
 Ja matsin kinni okstega,  
 Siis hakkasin ma minema  
 Ja koledaste ajama.

29. Seal tuli wastu postipois,  
 Mull hirmu täis siis jüda kees.  
 See jootma läks hoost hallikal'  
 Ja leidis were märgid eest.

30. Seal kuulis häält ta metja seest,  
 Ja jooksis ruttu kõigest wäest,  
 Seal leidis juruid riju alt,  
 Ning tütarlast weel elusalt.

31. Ta wöttis lapsukeje sealt,  
 Ja tõttas ruttu linna tealt,  
 See sõnum tormas laiali,  
 Kõik warsti ilmsiks tõusiski.

32. Laps sai siis suure waewaga  
 Weel üles rääki hädaga,  
 Kui nemad saanud armuta,  
 Seal isast hirmsast surmatud.

33. Seal tõtati mind otsima,  
 Ja kätte saadi mind ka pea:  
 Sest preili juures olin ma,  
 Kust wangi pidin minema.

34. Oh kas weel peaks Jumal nüüd  
Siin armu heitma hinge peal?  
Sest minu hing on wande all,  
Oh Jeesus! aita armust teal.

35. Küll wäga ligi surma tund,  
Sest kohus mull ju mõistetud:  
Münd wangist wälja talutaks',  
Ja neljaks löhki kistaksje.

36. Mu pea saab löödud posti peal,  
Mu neli osa ratta peal,  
Et märku wõttaks igamees:  
Kes kurja teeb, mis palk sell ees.

37. Oh armas ristirahwas ja,  
Kes elad abielus ka,  
Sest wõtke Jeesust paluda,  
Et Saadan teist ei jagu saa.

## 51. Kuninga tütar.

Üks kuninga tütar  
Ja kuninga poeg, ∴;  
Kes teineteist tuntšid ∴;  
Ja kurbtuses nutsid et kofku ei saand.

2. Üks hirmus juur pahandus,  
Tüli ja riid, ∴;  
Mis wanemil juhtund, ∴;  
See lastele raskeste kurbtust nüüd tõi.

3. Oh häda! et wanemilt  
 Luba ei saa! ;:  
 Mii õht'wad noor ritter ;:  
 Ja kuninga tütar see kurbtuse sees.

4. See järw mis meie wabel  
 On sügaw ja lai ;:  
 Ta laenetab kangešt ;:  
 Et hõlpjaste üle jekt saada ei wõi.

5. Siis kirjutab kuninga  
 Tütar üks täht ;:  
 Sell' kuninga pojalt ;:  
 Ja palub: „Oh tule mu juure jell ööl.“

6. „Ma tahan kolm küünalt  
 „So pärašt wee peal' ;:  
 „Siis põlema panna, ;:  
 „Et öösel nääd tulla just otse mu pool.“

7. Kui kuninga poeg  
 See firja nüüd sai, ;:  
 Siis hakkas ta püüdma ;:  
 Et forda wõiks minna see kardetaw reis.

8. Kui pühapäaw homiku  
 Magasid kõik, ;:  
 Siis kuninga tütar ;:  
 Jo mõistis et armuke uppunud on.

9. „Oh ema, oh ema!  
 „Mu meel on nii alw, ;:



„Oh laje ma tötan ::

„Et lahket meelt nõuan seal rohumaa peal.“

10. „„Oh tütar! oh tütar!

„„Ükspäinis ma sind ::

„„Ei laje küll minna ::

„„Waid pead ka wõtma jo noorema õe.““

11. „Oh ema, oh ema!

„Mu õde on laps; ::

„Ta nopib need lilled, ::

„Ta hirmutab linnud, mis metsades on.“

12. „„Mu tütar, mu tütar!

„„Ükspäinis ma sind ::

„„Ei laje küll minna, ::

„„Waid pead ka wõtma üks noorem ju wend.““

13. „Oh ema, oh ema!

„Mu wend on weel laps; ::

„Ta kattub need kafrad, ::

„Ta tallab need tatrak seal põldude peal.“

14. „Siis wöttis ta mantli

Ja läks oma teed ::

Ja leidis ka warsji ::

Üht kalameest kaldalt, kes kuulis ta healt:

15. „Oh kalamees kuule,

„Mis palun ma sind, ::

„Et katju, kas leiad ::

„Üht kuningaga poega siit juure wee sees.“

16. Kui kalamees hoolega  
 Kõik see järw ::  
 Sai noodaga otsind, ::  
 Siis leidis ta wiimaks see kuninga poja.

17. See kuninga tütar  
 Kuldsõrmus ja kee ::  
 Siis palgaks ta andis ::  
 Sell' kalamehel warsti ta waewa eest.

18. „Säh, wõta neid wastu,  
 „Neid annan ma sull' ::  
 „Et leiba wõid osta ::  
 „Su naesel' ja lastel, ja mis tarwis muud.“

19. Siis wõttis ta furnu  
 Ja kandis puu all', ::  
 Siis koju ta ruttas ::  
 Ja kõige tee nuttis, mis juhtunud t'al.

20. „Jäe heaks mu ema!“  
 Ja andis t'al suud, ::  
 „Jäe heaks mu isa! ::  
 „Mind suretab kurbtus, mis tõest on suur.“

21. Müüd ruttas ta fenna  
 Kus kuninga poeg, ::  
 Kui hale meel tuli ::  
 Siis ise ka suri seal kasepuu all.

22. Siis olivad furnud  
 Seal mõlemad nüüd, ::  
 Ei olnud see nali ::  
 Et isa meel wali. — Nüüd lõpetud kõik.

## 52. Sõbrade lahkumine.

Nüüd laulgem weel sõbrad, sest lahkume pea,  
 Ma lähen teist, kas weel saan näha, ei tea.  
 Ma lahkun teist wäljad, mis harinud ma,  
 Teist metsjad nii haljad, mu isamaast ka.

2. Sest laulgem weel wennad, wõib olla ka küll,  
 Et wiimist kord wahest ehk laulate mull' ;  
 Te' jääte mull armsaks, ehk lahkun küll teal,  
 Sest jäegem nüüd wapraks — et laulame weel.

3. Jumalaga sõbrad! et lahkume nüüd,  
 Te' jäete nüüd maha ja ma lähen siit,  
 Ei iial siin ilmas ma unusta teid,  
 Ehk Jumal ka kofku siin aitab weel meid.

## 53. Peigmehe laul.

Esti ringmärg rahwa juust.

Mis ihe noore peiule  
 Küll armsam weel wõiks olla?

Kui ilus kena pruudike,  
Eks siis wõi pulmi teha?

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

2. Küll palju lilli olen näind,  
Ja tuhanded farwa õied;  
Ei need mind nenda rõõmuista,  
Kui pruudi rooja paled,

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

3. Küll mitme saja hulgast ma  
Küll film mull oma leiab,  
Ja ütlemata armuga  
Ta poole üksnes hoiab.

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

4. Küll elawate tähtega  
Ta nimi kirjutatud

Mu südames — seal kustumata  
Ka surmani jaab hoitud.

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

5. Ei wõi ma tial ükski tund  
Ta'd meelest unustada;  
Mu süda õhkab: wõiksin ma  
Suud andes ümber wõtta.

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

6. Kui esimest kord nägin tend,

Siis tujus kohe süda

Ja mõtlesin: Di ilus lind!

Tõest, seda ma ei jäta.

Ilus armas

Ilus armas on mu pruut.

## 54. Rein wanne.

### X.

Sha lehti liiguteles

Pehwitab weel lepikus;

Linnufene une süles

Setjub, uinub õilmis, puus.

Ville lõhna laenel liigub,

Õhtu kuldne kingitus,

Rahu, vaiksus roosil kiigub;

Igal pool on uinutus. —

Armastus ei uinu, maga:

Kind ei õõsel rahu saa;

Metsas armul hoone waga;

Site hulgas kodumaa. —

Arm ei jalli ilma kära,  
 Kadedust ei kannata.  
 Waitjuse ta walib ära,  
 Site hulgas ilmub ta. —

\* \* \*

Tasanduses tõttab täna  
 Waitse metja wilusse  
 Neiu, üliwäga kena,  
 Istub maha rohusse. —

Wana tamme oksa wannik  
 Katuksena katab ta,  
 Ümberringi õie palmik  
 Ehib kewadise maa.

Nägusad ka neiu paleb;  
 Sitseb õie iluga.  
 Armu esimesed tuuled  
 Lõõnud rinnus leekima.

Põlwili sünni kenas paigas  
 Seijab, silmad ülesse,  
 Neiu; — jüda waitkses waewas,  
 Piisar weereb palgile:

„Taewas, ülem armu hallik,  
 Waata, waata minu peal’!  
 Kuule, kuule kena tammik  
 Saladust, mis kannab meel.

Jlu, kõige armjam Jlu!  
 Miks ju filmi näinud ma? —  
 Sinu waatest jala valu  
 Hakkas minus õhkuma.

Sinu hellad, armjad sõnad  
 Haawanud mu südame;  
 Tööd ja liigutused kenad  
 Waanud minu waimusse.

Metsa süles siin ma seisjan,  
 Kurbtust õitel kuulutan.  
 Lootust Looja peale heidan:  
 Jlu, sind ma ihaldan! —

Kõnni, kõnni kaugelt seie,  
 Kuule minu kurwastust! —  
 Wõiksid tuuled terwist wiia,  
 Jlnutada armastust.

Wõiksin ühtki sõna saata  
 Saladusest sinule,  
 Siis wõiks troosti julgest loota  
 Sinu huultest omale.“ —

Nõnda nutab, nõnda kaebab  
 Meiu nägus rohula;  
 Sala arm ta südant waewab;  
 Ei ta elust rahu ja. —

\* \* \*

\*

Waata, kes sealt jala sammub  
 Waikse metsa wilusse;  
 Tasaft jundi rindus tumes,  
 Astub õite ilusse. —

Tasa tungib heale kõla  
 Wana tamme telgista,  
 Kõrwi kostab tuttau sõna  
 — Oma nime kuuleb ta. —

Kuuleb neiu hellaid sõnu,  
 Soowitusi südamest;  
 Kuuleb hüüdmist: „Jlu sinu  
 Waade toonud armastust!“ —

Edasi weel Jlu astub,  
 Kuuleb kõne ligemalt,  
 Juba näeb kui neiu istub,  
 Palub troosti ülewalt.

Põesjad kann'wad paksu lehti,  
 Nende warjus Jlu ka  
 Tõttab taja, salamahiti  
 Tahab neiul' ligista.

Tasa Jlu ligi jõudnud,  
 Waiksel neiu waatab ta; —  
 Kena kuu ammu leidnud  
 Tema südamesse maad.

Ei nüüd Jlu enam jõua  
 Ennast kauem warjata, —



Kergelt langeb käsi kaela; —  
 Pale puudub palet ka.

Sõna ei niüid enam ilmu,  
 Kõne waikib korraga,  
 Armastuse tuli rindu  
 Pöönud loitel leefima.

Süda südauele ilmub,  
 Saladuse kaste kaub.  
 Silmis rõõmu pisar wilgub,  
 Kurwastuse kate waub. —

Wiinne sõna, mis weel fuluff'  
 Lahkudes neilt mõlemilt:

„Igaweste jäen sul truuwiks,  
 Igaweste — tõsiselt!“ —

Kena metsa keskelt kostis  
 Sõna ära sulades. —

Puu ja põesas waikselt wastas,  
 Nagu kurtes, kohkudes. —

Haledaste lepikusta \*  
 Hüüdis ööpik: „Igawest'!“  
 Healt ei waljust' julgen'd tõsta,  
 Kurta kurba aimamist.

## XX.

Kiirel sammul päewad käiwad,  
 Lastad kärmest' kauwad,

Lennul wiivad aja tiivad,  
 Kõiki, ära kannavad.

Jälle lehti liiguteles  
 Vuujib eha lepikus.  
 Pinnukene une jüles  
 Ditsjeb, uinub õilmis, puus.  
 Sille lõhna laenel liigub  
 Shtu fuldne kingitus  
 Rahu, waitjus roosil kiigub,  
 Jga pool on uinutus.

Ükji lahkun'd arm ei uinu,  
 Kaste rind ei rahu saa.  
 Nutja film ei unel juigu,  
 Kurvtus ei wõi hingata. —

\* \* \*

Metsja jülle sammub täna  
 Kurvastuses kahwatu  
 Meiu, kes kord olnud kena,  
 Müüd ta õrn on õnnetu.

Wana tamme poole tuigub,  
 Tõttab tuntud kohale. —  
 Tamme ladwas õhku oigab,  
 Tõukab taja tulleke.

Piinal põlwili ta langeb,  
 Murest murtud murule;

Loodus-ilus Issand kuuleb,  
Kuuleb, kostab furtjale.

Kurwalt kaugel' kostwal healel  
Hüüab ööpitt põesa seeßt;  
Hüüab sõnu — hirmsal walul  
Kuuleb neiu: „Igapest'!“

Seda kuuldes jüda lõhkeb,  
Waim t'al walul kihwatab;  
Pisar-jõgi lahti puhkeb,  
Mõrkus tulla ähwardab:

„Jlu, kõige hirmsam Jlu!  
Miks ju filmi näinud ma? —  
Noorus-ilu paika walu  
Ksunud nüüd elama.

Miks ja wannet oled murdnud,  
„Igapeste“ finnitust?  
Seßt mu õrnus elu jurnud;  
Hauas ootan uinutust. —

Enne weel, kui hauda langen,  
Mulla jängi juigun ma,  
Enne weel, kui rammust raugen  
Sulle wannet wannun ka:

Minu jurnu karwa kaju  
Seisku ikka sinu ees.  
Tahab tulla rõemu tuju,  
Minu kurbtus müüriks ees.

Kui ja õnne rada otsid,  
 Osaks olgu õnnetus,  
 Et ja neiu nõrga petsid,  
 Petku sind ka lootus uus! —

Kui ja une kaasajese  
 Armu kaisus uinumas,  
 Minu nõrga nõrkemise  
 Tund sull seisku silma ees.

Kui su lapsed rõõmu tujul  
 Isa nime hüawad,  
 Seisku koledamal fujul  
 Ges sull hinge kurnajad! —

Iga linnukesel laulust  
 Kostku sulle: „Igapäev!“  
 Mis su tõdeahtraist huultest  
 Ilmunud mull petisest’.

Sinu surma tunni läwel  
 Woolaku mu pisar-wood,  
 Sina minu elu rõõwel,  
 Laulgu ilm sull leina lood.

Paradiisi ukstel seisku  
 Lõhkend süda sinu ees,  
 Ära petja hinge saatku,  
 Ära su, ja petis mees!“ —

Viimaks sõnad waitjeks jäiwad  
 Elu rammu raugenes;

Pisjarad t'al wereks jaiwad,  
 Weel ta hinges õhates.

Taewas haledusta tundis,  
 Hirmust häda lõpetas,  
 Surm ta filmad finni sulges,  
 Pital' unel' uinutas. —

## XXX.

Waißus hingab ilma küüral;  
 Koidu puna punetab,  
 Vinnud laul'wad hellal healel,  
 Päifene neid teretab.

Homik hingab õrnust rinnust;  
 Õrnast' walguß wirwendab,  
 Siidi udu tõuseb orust,  
 Siidil kaasik jädendab. —

Üksi õrn ei ole petis  
 Rööwel-rind ei rahu jää;  
 See kes wande waleks jättis  
 Ei wõi enam elada.

\* \* \*

Paksu pärna wilus pingil  
 Istub waißne perekond.  
 Maestel, lastel pisar palgil,  
 Mehel raske walu tund.

Laste juusta ilmub: „Jsa!„  
 Jsa waljust filjatab,  
 Südant lõhub nutu tija,  
 Flu kangelst' kahwatab.

Mõrgalt naese kaela hakkab,  
 Lapsed kofku kutsjub weel;  
 Teise käega filmi katab;  
 Nutul pajatab ta keel:

„Zumalaga lapsukesjed,  
 Zumalaga kaasake!  
 Trööstigu teid tuulekesjed,  
 Spetagu õhuke.

Sinu silmist kaasakene  
 Paistab surma kuiu mull!  
 Laste iga sõnakene  
 On kui tuli südamel'.

Minu jüü on suureks jaanud,  
 Ülekohus kerfinud.

Pettus on mull piina toonud,  
 Walju wannet teeninud.

Mina pean äratõtt'ma,  
 Ära armsad teie seast,  
 Ma pean ilma elu jätma; —  
 Ohwer nõuab ohwrit tõest'!

„Tõeste, tõeste! igaweste!“  
 Hüüab ta nüüd jampsides,

Tõukab ära naese, lapse,  
 Jookseb nuttes, rutates.

Jookseb läbi metsast, orust,  
 Ujub läbi ojadest;  
 Sunnitud on jüda walust,  
 Waewas waim on wannetest.

Tasa ööde wilul tuigub,  
 Tõttab tuntud kohale  
 Mees, ta palgil piisar liigub,  
 Weereb maha murule.

Wana tamme juure wangub,  
 Sinna saades seisatab;  
 Wärisedes wiimaks langeb  
 Põlwili ja pajatab:

„Elu miks ja oled fiibe? —  
 Sõna miks nii file ja?  
 Huultest libisemas libe,  
 Täita wäga raske ta.

„Jgaweste“ olen öölnud,  
 Ürikefeks pidanud,  
 Seega neiu südant sõõnud,  
 Oma elu huffanud.

Hand teeb lahti oma ukse,  
 Priiks saab pime waimu riik;  
 Pea kare surma kutsje  
 Mõuab petja ära siit.

Enne weel, kui hauda langen,  
 Pimeduse walda waan,  
 Küsiksin weel, kui ma julgen:  
 Kas ma kord ka andeks saan?"

Seda võldes puutus filma  
 Põesa wilus puume rist,  
 Siin se neiu langes surma,  
 Uinus unel igawest'.

"Igaweste!" ööpik hüüdis,  
 Pajateles põesa seeft. —  
 Teisel päewal rahwas leidis  
 Tamme wilust surnu eest. —

## 55. Isamaa kiitus.

Sa oled ilus, oled armas, kuldne,  
 Sa oled kallis, minu Isamaa,  
 Mu ilu kõik so wasto tühi, muldne,  
 Et säragu küll ta ka iluga,  
 Sa oled minu Isamaa — mo Gestimaa.

So muru pinda kastis ka kord weft,  
 Müüd aga lilled temast tärkawad,  
 See walu eest ka kurwalt kohas meri,  
 Müüd aga linde laulud ärkawad.  
 Sa oled j. n. e.



Nüüd möödas wana aeg, ja oled ehtes,  
 Sa kannad wana kuube kullaga,  
 So wäljad, aasjad muistses õilmis, lehtes,  
 Sind waatab iga neiu röömuga.  
 Sa oled j. n. e.

Et hoia siis, mis käes ja üli armas,  
 Ja pea auu krooni kõrguses,  
 Oh oleks iga Eesti laps üks warmas,  
 Mis kultselt sõraks sina kuue sees.  
 See on mo soow, ja Eestimaa — mo Isamaa!

### 56. Isa rohu aedas.

Mo Isa rohu aedas  
 On palju wilja puid,  
 Kus nende okste warjus  
 Ma mäng'jin mõnda suid.

Ma maitsin jeda röömu,  
 Mis enam ma ei saa,  
 Ja isa, ema armu,  
 Mis üle ilma-maa!

Mo meel lähleb lendes sinna,  
 Mo kodu waatama,  
 Kas nääks weel isa, ema  
 Ehk õde, wenda kaa.

See ohvri hais neist lillist  
 Mull vastu puhuvad,  
 Ka südant laulu huuled  
 Nii väga rõhuvad.

Ma oma Ja majast  
 Müid läinud hoopis ära,  
 Ehk surm võiks täna pea  
 Mind võtta siit ja sealt.

### 57. Brundi kurbtus.

Mu armas peig', oh huule  
 Veel minu nuttu healt,  
 Mind rõõmustama tule  
 Ja tröösti kurwa meelt.

Mu südamel on valu  
 Siin ilma jätta,  
 Ja väga kurb mu elu,  
 Kui minust lahkuvad ja? —

Oh arm ja oled magus,  
 Kui armuke on käes,  
 Siis aga raske kurbtus,  
 Kui ta on lahkun'd ä'ä! —

Sind olen armastanud,  
 Jo ammu ajast ma;

Sull' olen südannt annud,  
Üht teist ei tunne ma.

Mull' mõni julgest ütleb:  
Ta teise peiuks jääb,  
Kui selle peale mõtlen  
Siis süda haigeks läab.

Oh et ja mind nüüd võtaks,  
Siis ilmas elades,  
Ma järgest rõõmus oleks,  
Ka ilmast lahkudes.

Mis tahan waene teha,  
Siin laia ilma sees,  
Kui jätab ja mind maha  
Siis surm mull' pea käes.

Mis aitab, et ma elan,  
Siin juures kurbuses  
Ja silma wet ka walan,  
Mu raske mure sees.

Kui võtad teise pruudi,  
Sull' soowin õnne ma;  
Ei sind ma wannu iial,  
Waid õhkan lõpmata!

Oh surm nüüd tule sinna,  
Ja wii mind waitseste,  
Siit häda orust sinna  
So rahu kambriisse.

Seal hingan mina rähus,  
 Mii mitme teistega,  
 Siin olen mures, walus,  
 See kurja ilmaga.

### 58. Truuje waane.

Jääd ja mull truutiks igawest,  
 Siis kadugu maailm,  
 Su rüpes leian hingamist,  
 Kui kustub minu film.

Ja on sull üksford ka see tund,  
 See wiimne teekond ees,  
 Siis wõta omaks saatjaks mind,  
 Mu rõõm siis haua sees!

### 59. Kurbtus ja rõõm.

Kord läksin õhtul kõndima  
 See weif'je rohu ajasse,  
 Seal tuli wastu minule  
 Üks noor mees ratsja hobuga.

Ta hakkas minult küsima:  
 „Mis nutate siin waene laps?”

„Kas papa, mamma jurnud teil'  
 „Wõi jalaja on peigmees teil?  
 Ei papa, mamma jurnud mull'  
 Waid jalaja on peigmees mull,  
 Mu peigmees reijis wõeral maal';  
 Ta reijis kolme aasta peal'.  
 Ja täna täis kolm nädalat  
 On peale seitsme aasta ju.  
 „Ma tulin täna linnast sealt  
 „Kus teie peigmees pulmad teind.  
 „Mis õnne soovid temale?“  
 Nii palju õnne soovin t'al  
 Kui õhtul tähti taewa all.  
 „Mis õnne soovid temal weel?  
 Kui ial puu peal lehti on.  
 „Kas tunnete see nina rät?  
 Mis mulle kaasa andsite,  
 Kui mina läksin reijima.“

## 60. Mõte.

Kts õhtu hilja ist'sin  
 Weel üksi puude all  
 Ja mõttel ringi käisin,  
 All orus, heinamaal.

Siis tuli mulle meele  
 Üks mööda läinud tund  
 Kui kuulsin laulu heale;  
 Mull' 'p tulnud enam uud.

See sama neiu oli,  
 Kes mulle rõõmu tegi,  
 Ja tõstis laulu heale  
 Kui läksin kaasa mäele.

Seal mäel on fenad roosid  
 Nii õrna õitega.  
 Kus käsi käes ma käisin  
 Kord kena neiuga.

Mu kümne aasta arus  
 Kus mäng'sin mäna all  
 Kui käisin karjal orus,  
 Ja istsin muru peal.

Siis põln'd mull' laulu annet,  
 Waid mäng'sin koorest kannelt,  
 See andis rõõmust tundi  
 Kui põln'd weel armu sundi.

Sell mööda läinud päewal,  
 Ma tundsin rõõmu tujul  
 Et laul on nõnda wägew  
 Kui tulest tultuw jäde.

Mis südant keema ajab  
 Ja armastust seal rajab

Küll armastuse wägi  
Siin kautab kurja tõbe.

Seal mõttega ma mäng'jin  
Ja neiud kää peal kandsin,  
Ta oli kui üks õie,  
Mis sõlmib armu kõie.

Ta kena pehme pale  
Kui mõtlen tuleb hale —  
Et kaugele m'ust läinud,  
Ma üksford pärast näinud.

### 61. Vapje põlwe rööm.

Uhel õhtul, kui kõik waike,  
Jst'jin õues pingi peal,  
Looja läinud on ju päike,  
Cha-walge hakkab teal.

Waatjin kurwalt mere poole,  
Mis nii waike ja taja on,  
Siis mull tuli õrnalt meele  
Vapje põlwe rööm ja õnn!

Kus ma sõbra seltsis sõudsin,  
Kena waike mere peal,  
Röömu tujul kaasa hiiüdsin,  
Linde laulul metsas seal.

Seal need mere linnud jaartel  
 Ümber ringi lendavad,  
 Kenad luiged jäe reegul  
 Kenadel siin huikawad.

Homikul, kui tõuseb päike  
 Oma fuldses fiiredes,  
 Meri kena hõbe läikel  
 Päik'sel vastu terwitab.

Küla wainul karja kellad  
 Hüüdwad karmi healega  
 Defesed, wennad hellad  
 Paul'wad rõõmsa meelega.

Igas kohtas, kus ma käisin  
 Metsas, nii kui mere peal  
 Rõõmu jüdames ma tundsin  
 Kenast juwe loodusest.

Kui ma nõnda mõtte meres  
 Raua aega ujusin  
 Siis ma nii kui öösel unest  
 Wiimaks üles ärkasin.

Rahju tundis siis mu jüda  
 Et see kõik ju möödas on,  
 Silmist langes mull üks pisar  
 Mööda palet maha seal.




Raugel minuist on mu sõbra,  
 Kes mull truu ja armas oli'd,  
 Väga arwa saau teid näha,  
 Sest on väga kahju mull.

## 62. Laula.

Laula, laula, imkene!  
 Viigu, linnu keelene!  
 Mõlgu marja meelekene!  
 Jutse, mu jüdamekene;  
 Küll saad siis ja waid ka olla,  
 Kui saad musta mulla alla,  
 Walge laudade wahele,  
 Kena firstu keskeella.

Rahwa laul.

Выдано  
 из Запасных  
 фондов БАН  
 СССР



Sind 15 kopitat.